Eemal eespool oli lehma-kari söömas. Karjast ei olnud esite nähagi, ja alles siis, kui proua oma tütrega ligemale jõudis, märgas ta teda. Kari söi wagusaste, karjane oli maha istunud ja luges hoolega ühte raamatut, nõnda et ta kahe jalutaja ligemale-tulemist sugugi tähele ei pannud ega pääd ülesse ei tõstnud.

Proua pani seda koguni imeks, ja tal tuli himu teada saada, mis üks karjapoiss ka peaks lugema. Ka wäike Ella wahtis tähele-panemisega lugewat poisikest. Mõlemad astusiwad wiimaks tema ligi.

„Mis raamatut sa loed?“ küsis proua Eesti keeli poisikese käest.

Karjane lõi silmad ülesse ja ehmatas ära korraga nii uhkeid Saksu enese juures nähes, ega teadnud midagi teesi küsimise pääle kosta. Punastades tõusis ta ruttu maast ülesse. Ehk küll ta nägu tubliste päewatan'd oli, wõis selgeste näha, et ta ilusa jumega poiss oli, umbes kaheteistkümne-aastane. Kaks selget tarka silma wahtisiwad waewase mütsi alt wälja. Proua silmitses lahkelt poisikest, ja Ella nähti iseäranis hää meelega tema otsa waatawat.

„Noh, mis raamat, see on, mis sa loed?“ küsis proua teist korda raamatu pääle käega näidates.

Natuke kartlikult aga siiski wäga wiisakaste wastas poisikene: „See on üks Saksa keele õppimise raamat. Et mul himu on wõeraid keeli õppida, ja et ma kõrgemasse kooli ei jõua minna, siis katsusin ise natuke Saksa keelt oma jõuu najal kätte saada.“

See oli prouale koguni ootmata asi.

„No, kas siis õppimine ka sel wiisil edasi läheb?“ küsis ta.

„Eks ta lähe ikka, kui ka raskeste,“ wastas poisike. „Kui mõnest tükist ise jagu ei saa, siis lähen lihelkonna-koolmeistri juure, kes siin lähik'sel elab, ja tema poeg aitab mind edasi. Seesama on mind ka esite lugema õpetanud Saksa keeles ja mulle esimese juhatuse annud.“

Weel mõnda muud wastust andis poisikene prouale, nii et see poisi hääst mõistusest peagi märku sai.

Et sel waheajal tõld juba eemale oli jõudnud ja nüüd kiiini pidas mõlemaid jalutajaid oodates, siis pidi proua ära minema. Kui ta oli kuulnud, et poisikese nimi Mart P. (täit nime ei taha meie siin ära ütelda)olla, rutas ta tütrega tõlda tagasi. Sääl küsis ta mees tema käest, mis nad karjapoisiga rääkinud. Kui talle sai ära räägitud, siis pani ta seda küll imeks, aga tegi pea jälle teist juttu. Mõis, kus baron Ritter elas, ei olnud säält kaugel, ja nad jõudsiwad warsti kodu, ja kõik oli peaaegu ära unustatud. Aga wäikene Ella ei unustanud Marti mitte ära, waid palus mõne päewa pärast mammad, et see ehk midagi teeks terase karjapoisi kasuks. See tõi juhtumise jalutuse käigul jälle proua meelde, ja ta laskis wagusal kombel järele kuulata, kes, kus ja kuda poisikene on.

Igal pool räägiti imeasju sääl ümberkaudu poisikesest. Ta olla külakooli peagi läbi teinud, aga pääle selle weel palju asju õppinud, ja mõista lugeda, kirjutada ja rehkendada, et sorab, päälegi maade tundmist ja palju muud tarkust.